

13. základní škola Plzeň, Habrmannova 45, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program školní družiny

1. Identifikační údaje

Název školy:

13.základní škola, Habrmannova 45, příspěvková organizace

Adresa školy:

Habrmannova 45, 32600 Plzeň

IČO: **69971901**

Zřizovatel:

Magistrát města Plzně, nám. Republiky 1, 301 00 Plzeň

Ředitelka školy:

Mgr. Zdeňka Vrátníková

Vypracovaly:

vychovatelky školní družiny

Kapacita školní družiny:

140 žáků

Vydání:

1. září 2014

Platnost:

školní rok 2014-2015

školní rok 2015-2016

2. Obsah

Školní vzdělávací program	1
1. Identifikační údaje	2
2. Obsah	3
3. Charakteristika ŠVP pro ŠD	3
4. Cíle vzdělávání	3
5. Délka a časový plán vzdělávání	4
6. Formy a obsah vzdělávání	6
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
8. Podmínky přijímání žáků, průběh a ukončování vzdělávání	8
9. Materiální podmínky	8
10. Personální podmínky	9
11. Ekonomické podmínky	9
12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	9
13. Zveřejnění ŠVP	9
14. Přílohy	10

3. Charakteristika ŠVP pro ŠD

ŠVP pro ŠD vychází z legislativy pro zájmové vzdělávání a ŠVP pro ZV Škola – cesta k poznání, který je základním dokumentem vzdělávacího systému 13. ZŠ Plzeň. Při své činnosti dbá na dodržování vnitřních směrnic, při preventivních aktivitách vychází ze Školní preventivní strategie 13. ZŠ Plzeň.

13. základní škola je škola městského typu a tvoří ji dvě budovy.

V menší budově v prvním patře má svoje vlastní prostory školní družina, která poskytuje zájmové vzdělávání účastníkům této jedné školy, naplňuje volný čas žáků všemi formami zájmového vzdělávání v bezpečném prostředí.

V provozu je pět oddělení pod vedením kvalifikovaných vychovatelek.

Účastníci mohou docházet do ranní i odpolední ŠD.

Provoz je od 6.00 do 8.00 a od 11.40 do 17,00, v pátek do 16,30 hodin.

4. Cíle vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle dané školským zákonem.

Motivujeme, podporujeme a vedeme účastníky k rozvoji osobnosti zejména smysluplným využitím volného času v bezpečném prostředí s profesionálním týmem.

Rozvíjíme klíčové kompetence v rámci individuálního osobnostního vývoje.

Vzdělávací cíle se promítají do všech forem zájmového vzdělávání.

Cíle:

- poznávací a s nimi spjaté dovednosti a kompetence žáků
- hodnotové – orientované k formování osobnostních rysů a mravních vlastností.

Mezi naše hlavní cíle patří:

- Naučit žáky základním dovednostem, rozvíjet vhodné návyky a schopnosti, položit základy pro jejich duševní, fyzickou i sociální samostatnost a identitu.
- Rozvíjet zdravé sebevědomí, vnímavost, sebeúctu a sebepoznání.
- Pomáhat poznat vlastní schopnosti a v souladu s reálnými možnostmi je uplatňovat spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi.
- Vytvářet potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací.
- Podněcovat k všestranné, otevřené komunikaci, aby žáci dokázali obhájit vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.
- Rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Vést účastníky k aktivnímu odpočinku, k seberealizaci, k rozvoji fantazie a logického uvažování, ke zdravému životnímu stylu a prostřednictvím her vytváříme u dětí vlastní tvořivost a rozvoj fantazie.
- Zprostředkovávat účastníkům co nejvíce kvalitních prožitků a předcházet tak jevům jako je šikana, užívání drog apod.
- Vytvářet vztah k lidským hodnotám, které jsou žákům srozumitelné – odpovědnost za své činy a zdraví, vzájemné respektování, ohleduplnost, citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě, respektovat autority, rozpoznat dobro a zlo, ...
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně.

5. Délka a časový plán vzdělávání

ŠVP školní družiny je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu a některé činnosti se cyklicky opakují.

Jeden vzdělávací cyklus je dán školním rokem. (září – červen).

Pro jednotlivé náměty se počítá s průběžným působením vychovatelky, s činnostmi vyplývajícími z týdenní skladby zaměstnání i s příležitostnými akcemi.

Vychovatelky si vybírají jednotlivá témata dle vhodnosti pro své oddělení. Témata prolínají vždy všemi složkami výchovy.

Téma 1

Vítáme vás ve škole – blok pro adaptační období, které pomůže překonat počáteční těžkosti spojené s nástupem do kolektivu, sžít se s novým prostředím a spolužáky. Seznámení s řádem ŠD a poučení o bezpečnosti.

Poznávání okolí školy – vycházky, povídání o okolí

Téma 2

Čas houbaření – seznámení s druhy hub a jejich jmény, ukázky, určování, pozorování v přírodě

Téma 3

Chutě podzimu (ochutnávky ovoce a zeleniny, výstavka, seznámení se všemi základními druhy a jejich pěstováním).

Téma 4

Připravte si deštníky – (seznámení s počasím, znalosti o našem klimatickém pásmu, význam přírody pro člověka, čas a jeho zákonitosti).

Téma 5

Stůj, pozor, volno – dopravní výchova – chodci (základní pravidla, určování dopravních značek, soutěž v poznávání dopravních značek).

Téma 6

Den vzpomínky na zesnulé + Halloween (výroba strašidel z dýní, z papíru...)

Téma 7

Barvy podzimu – (sběr přírodního materiálu a jeho využití, kreslení a malování podzimu,...).

Téma 8

Hrátky s draky – výroba, pouštění, výzdoba

Téma 9

Zvířátka – moji kamarádi i nepřátelé

Výstava stonožek z listí

Téma 10

Čertoviny (příprava na Mikuláše, výroba masek a výzdoby, kreslení, Čertí škola, beseda)

Téma 11

Těšíme se na Vánoce – (výroba dárků a dekorací, výzdoba, malování, kreslení, beseda)

Téma 12

Zima, zimička – péče o zvěř v zimě, zimní sporty a bezpečnost při nich, sv. Valentýn, Masopust- maškarní karneval se soutěžemi

Téma 13

Kniha a já

Téma 14

Když jaro zaťuká – Velikonoce a lidové zvyky, co nám schoval zajíček – soutěže, hry a nadílka, slet čarodějnic

Téma 15

Máme rádi přírodu

Téma 16

Rádi sportujeme – olympiáda

Téma 17

Rodina – Svátek maminek

Téma 18

My jsme malí zahradníci (např. výsevy a vysazování zeleniny a květin v oddělení i na šk. zahradě, přesazování květin v oddělení, množení květin řízkováním, ...)

Téma 19

Jsem dítě, tak si hraji

Téma 20

Prázdniny se blíží

Téma 21

Den dětí – oslava, kreslení na chodníku + soutěže

Téma 22

Mezilidské vztahy – hry z OSV, vztahy v kolektivu, ochrana zdraví, environmentální výchova, ...

Akce v rámci školního roku:

Celoroční projekt „**Co je v našem století nebezpečné pro děti**“ (oheň, elektřina, spadlé dráty, silniční provoz, led v zimě ...)

Výstava výtvarných prací – **Moje maminka**

Galerie na schodech - výstava výtvarných prací nasbíraných v průběhu celého školního roku

Soutěže:

Vědomostní, dovednostní a sportovní soutěže v jednotlivých odděleních v průběhu celého školního roku, některé soutěže ve formě celodružinové akce.

6. Formy a obsah vzdělávání

Vzdělávání v rámci školní družiny uskutečňujeme zejména těmito formami:

a) příležitostná výchovná

akce, které přesahují rámec jednoho oddělení, nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, akce pro rodiče (besídky, slavnosti, výlety)

vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání

b) pravidelná výchovná

v oddělení pro žáky s pravidelnou docházkou, je dána týdenní skladbou činností, kroužky

vzdělávací a zájmovou činností – je dána týdenní skladbou činností

c) využití otevřené nabídky spontánních činností

individuální klidové hry ráno, po obědě a v koncové družině, při pobytu venku organizované zájmové činnosti včetně tělovýchovné a v múzických oblastech, klidové i rekreační činnosti formou aktivního odpočinku

d) odpočinková činnost

přípravou na vyučování – didaktické hry, tématické vycházky a další činnosti rozšiřující poznatky.

Řízené činnosti a spontánní na sebe přirozeně navazují.

Některá témata mohou být uspořádána do integrovaných bloků – projektů dle plánů jednotlivých oddělení.

Obsahem vzdělávání je mimo jiné také:

- **učit se znát** – získávat vědomosti, učit se objevovat nové věci, získávat poznatky, analyzovat je, dávat do souvislostí, řešit problémy
- **učit se, jak na to** – získávat dovednosti a návyky potřebné pro život, komunikovat
- **učit se žít společně** – rozvíjet porozumění si s jinými lidmi, poznávání, že všichni máme svá práva ale i povinnosti, osvojit si pravidla společenského chování, rozvíjet empatii, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu.
- **učit se být** – rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl

Základním prostředkem práce ve školní družině je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a navozuje kladné emoce. Inspirujeme se tématickými celky ZŠ, aby se žáci dále všestranně rozvíjeli v návaznosti na dopolední školní činnost.

Nejvíce využíváme vzdělávací oblast – Člověk a jeho svět:

- Místo kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Ve všech formách výchovy rozvíjíme a posilujeme klíčové kompetence:

- k učení (děti se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, kladou si otázky, umí na ně odpovědět, hledají si odpovědi)
- k řešení problémů (děti si všímají dění i problémů, při řešení užívají logických postupů, rozlišují správné a chybné řešení, vymýšlejí nová řešení)
- komunikativní (ovládají řeč, správně se vyjadřují, vhodně formulují své myšlenky, odpovědi, otázky, komunikují bez ostychu se svými vrstevníky i dospělými)
- sociální a interpersonální (samostatně rozhodují o svých činnostech, odpovídají za ně, nesou důsledky, projevují citlivost a ohleduplnost, rozpoznají vhodné a nevhodné chování, vnímají nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovedou se jim bránit, spolupracují ve skupině, dokáží se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, jsou schopni respektovat jiné, jsou tolerantní)
- činnostní a občanské (děti se učí plánovat, organizovat, řídit, hodnotit, odhadují rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupují odpovědně, uvědomují si svá práva i práva druhých, dbají na své osobní zdraví i zdraví druhých, chovají se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí)

- k trávení volného času (orientují se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjejí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říct „NE“ nevhodným nabídkám na využití volného času)

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami monitorujeme, v případě potřeby spolupracujeme s výchovnou poradkyní a pedagogicko psychologickou poradnou.

Integrace probíhá formou individuální – začlenění žáka do běžných oddělení.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

U cizinců jsme připraveny s nimi dle našich možností individuálně pracovat a spolupracovat s odbornou pomocí.

8. Podmínky přijímání žáků, průběh a ukončování vzdělávání

Přihlásit účastníka je možné na zápisu do ŠD nebo během školního roku přímo v ŠD, pokud již nebyla naplněna její kapacita.

Účastníka přihlašuje zákonný zástupce řádným a úplným vyplněním přihlášky, kterou předá vychovatelce.

Pokud je přijat, vztahují se na něho veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání v našem zařízení.

Přijatí účastníci navštěvují družinu pravidelně po ukončení vyučování ve dnech, kdy probíhá výuka. Odchody se řídí dle přihlášky.

Přihlášku je nutné vyplnit na každý školní rok znovu.

Předčasné ukončení vzdělávání ohlašuje zákonný zástupce písemně s uvedením data, ke kterému docházka končí. Účastníkovi náleží vrácení části úplaty – po předložení písemné žádosti.

O ukončení zájmového vzdělávání není vydáván žádný doklad.

Do zájmových kroužků zapisujeme žáky dle pořadí, ve kterém se přihlašovali, počet žáků určuje vychovatelka dle charakteru kroužku. Nejvyšší počet žáků je 10.

Veškeré informace týkající se ŠD poskytují vychovatelky během celého školního roku.

9. Materiální podmínky

Při činnosti školní družiny využíváme čtyři samostatná vhodně vybavená oddělení a jednu školní učebnu + rekreační místnost pro toto oddělení.

Prostory odpovídají bezpečnostním i estetickým podmínkám.

Vybavení: stoly, židle, koberce pro klidové aktivity, stolní počítač ve třech odděleních, pomůcky pro zájmové činnosti, stolní hry, stavebnice, hračky, dětské časopisy a příruční knihovna.

K dispozici máme i školní zahradu, školní kuchyňku a tělocvičnu v budově školy.

Každoročně jsou doplňovány hry, hračky, potřeby a spotřební materiál pro zájmové a další činnosti žáků.

10. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje pět vychovatelek. Všechny mají odborné pedagogické vzdělání. Neustále se dále vzdělávají samostudiem. Účastní se dle možností akreditovaných kursů.

Cílem vychovatelek je jednat a chovat se profesionálně, hledat další formy prezentace na veřejnosti a vytvářet příjemné prostředí. Vyvarovat se nedůstojného jednání a zesměšňování žáků.

11. Ekonomické podmínky

Škola je příspěvkovou organizací a je vedena v síti škol. Rozhodování v personálních otázkách se řídí Zákoníkem práce a potřebami školy. Sledování platových nároků pracovníků zajišťuje mzdová účetní s ředitelkou školy. Pro přidělování osobních příplatků a odměn jsou stanovena vnitřní kritéria školy, hodnotící dlouhodobou činnost vychovatelek a plnění celoročních úkolů.

Rodiče hradí měsíčně určený poplatek, ze kterého se čerpá část na nákup materiálu a her.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Při nástupu do ŠD je každý žák poučen o bezpečnosti a chování ve školní družině a seznámen s vnitřním řádem školní družiny.

Žáci jsou poučeni o tom, s čím se mohou ve škole i mimo ni setkat, např. nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí šikany, ohrožení v silničním provozu...

ŠD zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví po stránce fyzické, emocionální a sociální.

- režim dne má vhodnou strukturu s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodné stravovací návyky a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny, bezpečné pomůcky

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, dílny), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny.

13. Zveřejnění ŠVP

ŠVP je k nahlédnutí u ředitelky školy.

14. Přílohy

- Vnitřní řád ŠD
- Stanovení výše úplaty za školské služby ve ŠD
- Osnova školení žáků o bezpečnosti

V Plzni 1. září 2014

Mgr. Zdeňka Vrátníková
ředitelka školy